

UKRAIŃSKI
DOM

Fundacja „Ukraiński Dom”

ul. Ludwika Zamenhofs, 1
00-153 Warszawa, Polska

KRS: 000034228
NIP: 1132788882
REGON: 142115753

Do druku nr 1492

Warszawa, 23 lipca 2025 roku

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. *SPS-III. 020. 213. 5. 2025*

Data wpływu *24. 07. 25r.*

Pan Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP ul.

Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

dot.: projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1492)

Szanowny Panie Marszałku,

po zapoznaniu się z tekstem *projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (UD249)* w druku sejmowym 1492, Fundacja „Ukraiński Dom” uznała za stosowne przypomnieć o swoich postulatach zgłoszonych podczas konsultacji publicznych, lecz nieuwzględnionych w ostatecznej wersji projektu przekazanej do Sejmu RP przez projektodawcę.

Naszym zadaniem, aktualnymi pozostają następujące uwagi, zastrzeżenia i propozycje odnośnie niektórych założeń projektu.

I. Proponujemy następujące brzmienie art. 1, ust. 1 projektu ustawy

“użyte w art. 2 ust. 1 w zdaniu pierwszym, w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1 w zdaniu pierwszym, w art. 42b, w art. 50a, w art. 55b w ust. 1, w art. 63 w ust. 1 i 3, w **art. 64b** oraz w art. 100d w ust. 1 we

wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 września 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 4 marca 2026 r.”

Przewidziane w art. 1 pkt 25 projektu UD249 (druk sejmowy nr 1492) rozwiązanie, polegające na zastąpieniu w art. 64b wyrazów „do 30 września 2025 r.” wyrazami „do dnia 31 grudnia 2025 r.”, jedynie częściowo odpowiada na problem zapewnienia odpowiedniego wsparcia psychologicznego dla ukraińskich uchodźców. Zgodnie z art. 64b, ukraińscy psychologowie nieposiadający polskich lub nostryfikowanych dokumentów potwierdzających wykształcenie, lecz posiadający dokumenty ukraińskie, mogą, w drodze wyjątku, świadczyć pomoc psychologiczną swoim rodakom przebywającym w Polsce. **Biorąc pod uwagę utrzymujące się wysokie zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie, zwłaszcza wśród ukraińskich dzieci, oraz niedobór psychologów swobodnie posługujących się językiem ukraińskim, należy uznać wydłużenie obowiązywania tego przepisu do końca okresu obowiązywania ustawy, za w pełni uzasadnione i społecznie pożądane.** Warto również zauważyć, że znaczna liczba ukraińskich psychologów aktualnie ponownie zdobywa wykształcenie w swoim zawodzie w Polsce. Ustalenie terminu obowiązywania art. 64b na dzień 31 grudnia 2025 r. może kolidować z harmonogramem roku akademickiego na polskich uczelniach i prowadzić do sytuacji, w której studiujący i jednocześnie pracujący ukraińscy psychologowie utracą możliwość wykonywania zawodu tuż przed ukończeniem studiów.

II. Proponujemy zrezygnować z przepisów art. 1, ust. 6. projektu ustawy w całości.

Wśród rozwiązań znajdujących w art. 1, ust. 6. szczególne wątpliwości budzą:

- przepisy z art. 1, ust. 6 punkt b, przewidujące zakończenie przyjmowania nowych uchodźców do ośrodków zakwaterowania zbiorowego (OZZ) po 31 października 2025 roku. Projektodawca uzasadnia zmiany w art. 12 specustawy chęcią wspierania usamodzielniania się osób już przebywających w OZZ. Należy jednak pamiętać, że tymczasowe zakwaterowanie jest nadal kluczowe dla osób, które wciąż przybywają do Polski, uciekając przed trwającą wojną i jej skutkami. Zamiast całkowitego zamknięcia dostępu do OZZ, warto rozważyć alternatywne rozwiązania, które pozwoliłyby na dalsze wsparcie nowoprzybyłych. Na przykład, umożliwić zakwaterowanie w OZZ osobom, które po wyznaczonej dacie (np. 1 stycznia 2025 r.) po raz pierwszy otrzymały numer PESEL z adnotacją UKR, rozważyć skrócenie gwarantowanego pobytu w OZZ ze 120 do 90 lub nawet 60 dni. W kontekście art. 12 specustawy ukraińskiej, pożądane byłoby również zastosowanie mechanizmów przewidzianych w art. 4a i art. 31¹ ww. ustawy, zapewniających możliwość szybkiego uruchomienia tymczasowego zakwaterowania w OZZ dla nowych przybyszów w razie stwierdzenia sytuacji dużego napływu obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi.
- przepisy z art. 1 ust. 6 punkt h, określające warunki natychmiastowego wykwaterowania osoby zamieszkującej w OZZ w razie notorycznego łamania przyjętego w obiekcie regulaminu, nadużywania alkoholu, stosowania przemocy fizycznej w stosunku do innych osób oraz

nieuiszczenia opłaty za zakwaterowanie z góry. Chociaż zachowania określone w warunkach są rzeczywiście naganne, należy pamiętać, że osoba zamieszkująca w OZZ ma być chroniona przed arbitralnym oraz instrumentalnym traktowaniem tych przepisów; ma być przewidziany mechanizm odwołania od decyzji wojewody; wykwaterowaniu nie powinny podlegać osoby z kategorii wrażliwych oraz zasady wykwaterowania powinny się zgadzać z zasadami określonymi w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2023.725 t.j.).

III. Postulujemy konieczność dodania jeszcze jednego ustępu do art. 1, który uchyliłby art. 54 specustawy ukraińskiej

Artykuł 54 ukraińskiej specustawy zamyka większości uczniów, obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 roku, dostęp do wszystkich form realizacji obowiązku szkolnego poza nauką w trybie dziennym. Inicjatorem tego przepisu było Ministerstwo Edukacji Narodowej, które trzy lata temu uzasadniało jego wprowadzenie słabą znajomością języka polskiego i podstawy programowej nauczania w polskich szkołach wśród ukraińskich uczniów. Dziś ten argument wydaje się coraz mniej przekonujący. Dzieci, które od trzech lat uczą się w polskich szkołach i często osiągają znakomite wyniki w nauce języka polskiego, nadal są ustawowo traktowane zbiorowo jako osoby o niewystarczającej znajomości tego języka. Co więcej, obecna sytuacja nosi znamiona nierównego traktowania — ograniczenia w dostępie do alternatywnych form edukacji dotyczą wyłącznie określonej grupy obywateli Ukrainy, podczas gdy pozostali obywatele tego kraju, a także obywatele innych państw, niezależnie od stopnia znajomości języka polskiego, podobieństwa ich ojczystego języka do języka polskiego czy długości pobytu w Polsce, mogą realizować obowiązek szkolny bez takich ograniczeń.

IV. Postulujemy doprecyzowanie przepisów uniemożliwiających korzystanie z ochrony czasowej w Polsce przez osobę, która uzyskała status ochrony czasowej w innym państwie członkowskim UE, oraz proponujemy następujące brzmienie art. 7 projektu omawianej ustawy:

“Przepisy art. 2 ust. 3 pkt 3, **art. 4 ust 17a pkt 4, art. 11 ust. 4** ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do obywateli Ukrainy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadali numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, pomimo wcześniejszego posiadania ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej”

Ponieważ przepisy art. 4 ust. 17a pkt 4 oraz art. 11 ust. 4 specustawy ukraińskiej odnoszą się do czynności związanych z realizacją art. 2 ust. 3 pkt 3 tej samej ustawy, zasadne wydaje się doprecyzowanie, że po wejściu w życie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (projekt UD249), wszystkie trzy przepisy będą stosowane na tych samych zasadach. Oznacza to, że nie będą miały zastosowania wobec obywateli Ukrainy,

UKRAIŃSKI
DOM

Fundacja „Ukraiński Dom”

ul. Ludwika Zamenhofs, 1
00-153 Warszawa, Polska

KRS: 000034228
NIP: 1132788882
REGON: 142115753

którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadali numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, pomimo wcześniejszego uzyskania ochrony czasowej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Doprecyzowanie to pozwoli zapobiec arbitralnemu stosowaniu przepisów przez urzędników oraz ograniczy ryzyko sporów sądowych dotyczących łącznego lub odrębnego stosowania art. 4 ust. 17a pkt 4 i art. 11 ust. 4 specustawy ukraińskiej.

Myroslawa Keryk

PODPIS ZAUFANY

MYROSLAVA

KERYK

23.07.2025 17:10:26 [GMT+2]

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Prezesa Zarządu Fundacji „Ukraiński Dom”

Fundacja „**Ukraiński Dom**” (dawna nazwa: Fundacja „Nasz Wybór”) jest jedną z największych organizacji działających na rzecz wspólnoty ukraińskiej w Polsce. Od 2009 roku działamy w wielu obszarach: dostarczamy niezbędnej i wielowymiarowej pomocy i wsparcia dla migrantek/ów i uchodźczyń/ców z Ukrainy w Polsce; wspieramy proces integracji Ukraińek/-ńców w Polsce; wspieramy rolę i rozumienie ukraińskiej kultury wśród migrantek/ów i Polaków; jesteśmy głosem ukraińskiej wspólnoty w Polsce, pracujemy na rzecz dialogu polsko-ukraińskiego i szeroko rozumianej pomocy Ukrainie, działamy jako rzecznik i obrońca praw migrantek/ów i uchodźczyń/ców z Ukrainy w Polsce.

rzecznictwo@ukrainskidom.pl

<https://ukrainskidom.pl>

+48 515 202 471